

Recensie: *'De Balkan is geen oorlog waard!' Raspoetin, Rusland en de Eerste Wereldoorlog. De moordaanslag van 12 juli 1014*

Auteur: Ton Jansen

Uitgeverij: Perun Boeken, Bergen op Zoom

Recent verscheen een uitermate interessant boek over de russische monnik Raspoetin van de hand van de auteur Ton Jansen. Het boek is daarom zo interessant omdat het een geheel nieuwe visie geeft op de figuur van Raspoetin en op de invloed welke hij zou hebben gehad op Tsaar Nikolaas II en diens echtgenote de tsarina.

Het boek opent met een uitgebreid overzicht van de voornaamste leden van de keizerlijke familie, van de leden van het Hof met hun voornaamste taken en verantwoordelijkheden, de belangrijkste figuren uit de Russisch-Orthodoxe Kerk, van Raspoetin zelf en de kring die zich om hem heen had gevormd en voorts nog een opgave van de destijds aanwezige buitenlandse machthebbers, ambassadeurs en politieke figuren. Door deze opgave krijgt men al direct een breed beeld van het Rusland uit die tijd en van de figuren die daarin een belangrijke rol in hebben gespeeld.

Ook de beschrijving van Raspoetin zelf geeft veel aanvullende en onbekende informatie over hem, welke hem toch in een ander daglicht stelt dan het voorheen toch volstrekt negatieve beeld van deze monnik. Zo lezen we op welke wijze Raspoetin in contact kwam met de keizerlijke familie, hoe hij zijn invloed aanwendde om de tsaar te overtuigen niet toe te geven aan de wensen van hen die oorlog wilden en hoe het kwam dat hij juist bij het uitbreken daarvan als gevolg van een aanslag op zijn leven niet in staat is geweest om de tsaar tot andere gedachten te brengen.

'De Balkan is geen oorlog waard!' is een fascinerend boek dat men gelezen moet hebben om om meer te weten te komen over de krachten die in het Rusland van toen op oorlog aanstuurden en de tsaar ertoe aanzetten om aan de oorlog deel te nemen.

In tegenstelling tot bijvoorbeeld het boek over Raspoetin van de hand van G. van der Meiden (1991) en het in het Nederlands vertaalde *Raspoetin, de heilige duivel* van Rene Fülöp Miller, waarin geen enkele bron wordt vermeld, is het boek van Jansen voorzien van een zeer uitgebreide bronnenlijst, een literatuurlijst alsmede een namenindex, waardoor controle op de tekst wordt vergemakkelijkt.

Ik kan dit boek dan ook zonder meer een aanrader noemen voor iedereen die meer wil weten over Raspoetin en de russische beslissing om aan de oorlog te gaan deelnemen.

Akersloot, augustus 2014

J.H.J. Andriessen